

NÉPSZABADSÁG ONLINE

Ahogy a pára átírja a fénycsíkot

Magyar köztéri szobor nyert a Vasarely Alapítvány pályázatán.

Torma Tamás | NOL | 2013. november 13. | 1 komment

A zsűrielnök a környezet hiteles és erőteljes elemének nevezte a díjnyertes alkotást

A szerző felvétele

Már három éve annak, hogy Pécs Európa kulturális fővárosa volt, de ennek még mindig vannak kedvező utóhatásai. Talán az is idesorolható, hogy magyar művészek szobra nyert a Marseille–Provence 2013 Európa Kulturális Fővárosa program keretében. A franciaországi Vasarely Alapítvány második alkalommal kiírt művészeti pályázatán Imre Péter és Máté Tamás Mikroelektronika című terve lett a befutó. A szobrot októberben avatták fel a Vasarely Alapítvány aix-en-provence-i parkjában.

A pályázatot eredetileg a Dél-dunántúli Építész Kamara kezdeményezte, három éve Bencze Zoltán és Horváth András ötletgazdák segítségével. A kezdeményezéshez csatlakozott később a Vasarely Alapítvány és Pécs városa. Hamar észrevették ugyanis az ötletben rejlő lehetőséget, s már hosszú távú nemzetközi együttműködésben gondolkodtak. Jelenleg is azon dolgoznak, hogy biztosítsák a nemzetközi köztéri pályázat rendszeres kiírásának háttérét. A pécsi ötlet nyomán minden harmadik évben Európa kulturális fővárosában kerülne a közterekre új műalkotás. Az első pályázat nyertes alkotását 2010-ben Pécsen már felavatták: ez egy 37 négyzetméteres lakótelepi típuslakás térbeli dimenzióit jeleníti meg színes szoborként Uránváros egy apró terén.

Idén Marseille–Provence volt Európa Kulturális Fővárosa, így ebbe a programsorozatba illeszkedett az októberi szoboravatás Aix-en-Provence-ban. Máté Tamás, a pályázatnyertes alkotópáros építész tagja munkatársunknak elmondta: a pályázati kiírás egy köztéri szobor koncepciójának megalkotásáról, majd a nyertes munka kivitelezéséről szólt. Négy témakört adtak meg, és ők ezek közül a mikroelektronikát választották. A kiírásban szerepelt továbbá, hogy a szobrot 2015-ben helyezik majd el végleges helyén Aix-en-Provence egy még el nem készült városrészének közterén. Addig ideiglenesen a Vasarely Alapítvány parkja ad neki otthont, ezért a pályázatban mindkét helyszínen ábrázolni kellett az alkotást.

Ahogy a pára átírja a fénycsíkot

Magyar köztéri szobor nyert a Vasarely Alapítvány pályázatán.

Torma Tamás | NOL | 2013. november 13. | 1 komment

HIRDETÉS

– Az alapinspirációt a nyomtatott áramkörök vizuális megjelenése adta, továbbá dél-dunántúliakként Victor Vasarely kulturális öröksége. Nem várták el, hogy Vasarely munkáihoz bármilyen formában is kapcsolódjunk, de úgy gondoltuk, hogy Aix-en-Provence városában igenis van létjogosultsága egy ilyen utalásnak – elevenítette fel a kezdeteket Máté Tamás. De még ezelőtt találkozniuk kellett: Imre Péter Szekszárdon alkot szobrászművészként, Mátét viszont Pécshez köti a munkája. Az Áthatások című 2010-es szekszárdi kiállítássorozat kapcsán futottak össze, azóta ismerik egymást és dolgoznak rendszeresen együtt. A Mikroelektronikával kapcsolatos munkamegosztás pedig úgy nézett ki, hogy a koncepciót és a pályázati anyagot együtt gyúrták össze, de a szobor megvalósítása már Imre Péter feladata volt.

Maga a mű nem a formáról-formákról, sokkal inkább az anyagokról és az anyagok közt kialakuló párbeszédéről szól. A kompozíció különböző méretű – 40-50-60 centiméter magas – üveg- és fémkubusokból áll, amelyek alatt fénycsíkok futnak. Az anyagok napközben folyamatosan reagálnak környezetük fényeire, éjszaka pedig a LED fénycsíkok és az üveg kapcsolata kerül előtérbe. Nagyon szép például – teszi hozzá Máté Tamás –, ahogyan az üveg felületén megjelenő pára átírja és kódosítja a szigorú fénycsíkokat. A nyertes páros olvasatában a Vasarely által megteremtett látásmód is az alapvető színek és geometrikus elemek torzításából kialakult kölcsönhatásról szól. Abból próbáltak kiindulni, hogyan lehet egy köztéri szobrot úgy megfogalmazni, hogy az ne csak az esztétikájával, hanem funkciójával, azaz utcabútor jellegével is identitást tudjon adni egy új térnek.

Ezután már csak várni kellett az eredményhirdetésre. Majd átadták magukat a meglepetésnek és az örömnak, ami már azért is indokolt volt, mert mindkettőjüknek ez volt az első komoly nemzetközi sikere. Ennek értékét csak növeli, hogy ez tényleg komoly pályázat volt, hiszen összesen 68 pályamunka érkezett, melyekből a zsűri tízet szavazott be a döntőbe. A döntős pályázók közé többnyire csak világhírű és nagyon elismert életművel rendelkező művészek kerültek, ráadásul a zsűri elnöke a szintén világhírű francia sztárépítész, Rudy Ricciotti volt.

Az ötleten túl a munkamódszernek és a pályázati anyag prezentálásának is nagy szerepe volt a sikerben. Több nagyméretű modellt készítettek, ezekhez pedig rengeteg kísérletet, grafikát és videót mellékeltek, így talán a feldolgozás minősége is hozzájárult ahhoz, hogy a tervük megkülönböztetett figyelmet kapott. A zsűrielnök összefoglaló beszédében a művet az épített környezet elemének nevezte, amely egyszerre hiteles, erőteljes, komplex és őszinte. Ezzel ma már nehéz vitatkozni.

Imre Péter kiegészítése a cikkhez

Imre Péter szobrászművész vagyok. A fenti cikkben az általam elnyert 2013-as évben kiírt Vasarely pályázatról, és a megvalósult köztéri plasztikáról van szó. Minden rendben is lenne, csak az a különbség, hogy Máté Tamás végzős építészhallgató nem társszerző a műben, hanem a pályázat első és második fordulójának végefelé asszisztensként, felkért segítőként szerepelt (egy-egy videó, és néhány látványfotó erejéig). Mivel azonban minőségi munkát végeztem, és nagyon tehetséges fiatal barátként ismertem meg az együtt töltött időben, úgy gondoltam a szobor szignótábláján is helyet biztosítok számára, mint asszisztens. Így is szerepel az alkotáson, szemben a cikkben beállított egyenértékű tervező-alkotóként.

Infó: A cikk eredeti változata a 2013.11.13-i Népszabadságban olvasható.
